

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[CollectionBoite_023 | Notes de la fin de sa vie pour ses derniers livres.](#)[CollectionBoite_023-26-chem | Démosthène et \[... ?\]](#)
[Item\[Declamatio amatoria - suite\]](#)

[Declamatio amatoria - suite]

Auteur : Foucault, Michel

Présentation de la fiche

Coteb023_f0968

SourceBoite_023-26-chem | Démosthène et [... ?]

LangueFrançais

TypeFicheLecture

RelationNumérisation d'un manuscrit original consultable à la BnF, département des Manuscrits, cote NAF 28730

Références éditoriales

Éditeuréquipe FFL (projet ANR *Fiches de lecture de Michel Foucault*) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).

Droits

- Image : Avec l'autorisation des ayants droit de Michel Foucault. Tous droits réservés pour la réutilisation des images.
- Notice : équipe FFL ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).
Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [équipe FFL](#) Notice créée le 19/03/2021 Dernière modification le 23/04/2021

χῆς φιλοτίμως παρσκευασμένης, τὴν μὲν φιλοπονίαν
ἐν τοῖς γυμνασίοις εὐθέως ἐπιδειξάμενος οὐδ' ἐν τοῖς
ἐργοῖς ἐφέσω, τὴν δ' ἄλλην ἐπιφάνειαν τῆς σαυτοῦ
15 φύσεως καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρείαν ἐν τοῖς ἀγῶσι μά-
λιστ' ἐνεδείξω. (27) Περὶ ὧν ὄκνω μὲν ἀρξασθαι λέ-
γειν, μὴ λειψῶ τῷ λόγῳ τῶν τότε γιγνομένων, ὅμως
δ' οὐ παραλείψω. καὶ γὰρ αἰσχρὸν, ἂ θεωροῦντας ἡμᾶς
εὐφραίνει, ταῦτ' ἀπαγγεῖλαι μὴ θέλειν. Ἄπαντας μὲν
20 οὖν εἰ διεξιοίην τοὺς ἀγῶνας· ἴσως ἂν ἄκαιρον μῆκος
ἡμῖν ἐπιγένοιτο τῷ λόγῳ. ἐνὸς δ', ἐν ᾧ πολὺ διήνεγκας,
μνησθεὶς ταῦτά τε δηλώσω καὶ τῇ τῶν ἀκουόντων δυ-
νάμει συμμετρώτερον φανήσομαι χρώμενος. (28) Τῶν
δ' ὑφηνισσομένων, ἀμφοτέρων περιγενομένων, ἑκατέ-
25 ρων ὡς προσήκε, τὴν νίκην ἔλαβες, τοιοῦτου στεφάνου
τυχὼν ἐφ' ᾧ, καίπερ καλοῦ τοῦ νικᾶν ὄντος, κάλλιον
ἐδόκει καὶ παραλογώτερον εἶναι τὸ σωθῆναι. Φερομένου
1410 γὰρ ἐναντίου μὲν σοι τοῦ τῶν ἀντιπάλων ἄρματος,
ἀπάντων δ' ἀνυπόστατον οἰομένων εἶναι τὴν τῶν ἵππων
δύναμιν, ὁρῶν αὐτῶν ἐνίους καὶ μηδενὸς δεινοῦ παρόν-
5 τος ὑπερηγωνιακότας, οὐχ ὅπως ἐξεπλάγης ἢ κατεδει-
λιάσας, ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ καὶ τῇ τοῦ ζεύγους
ὁρμῇ κρείττων ἐγένου, τῷ δὲ τάχει καὶ τοὺς διευτυχη-
κότας τῶν ἀνταγωνιστῶν παρῆλθες. (29) Καὶ γὰρ τοι
τοσοῦτο μετήλλαξας τῶν ἀνθρώπων τὰς διανοίας, ὥστε
10 πολλῶν ὀρυλούντων ὡς ἐν τοῖς ἵππικοῖς ἀγῶσι ἡδί-
στην θέαν παρέχεται τὰ ναυαγοῦντα, καὶ δοκούντων
ἀληθῆ ταῦτα λέγειν, ἐπὶ σοῦ τούναντιόν τοὺς θεατὰς φο-
βεῖσθαι πάντας μὴ τι συμπίσῃ τοιοῦτο περὶ σέ. τοιαύ-
15 τὴν εὐνοίαν καὶ φιλονεικίαν ἢ σὴ φύσις αὐτοῖς παρέσχεεν,
εἰκότως.
30. Καλὸν μὲν γὰρ καὶ τὸ καθ' ἐν τῇ περιβλεπτον
γενέσθαι, πολὺ δὲ κάλλιον τὸ πάντα περιλαβεῖν ἐφ'
οἷς ἂν τις νοῦν ἔχων φιλοτιμηθῇ. ὁ γὰρ δ' ἐκεῖθεν·
εὐρήσομεν γὰρ Αἰακὸν καὶ Ῥαδάμανθον διὰ σωφρο-
20 σύνην, Ἡρακλέα δὲ καὶ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην δι'
ἀνδρείαν, Γανυμήδην δὲ καὶ Ἀδωνιν καὶ ἄλλους τοιοῦ-
τους διὰ κάλλος ὑπὸ θεῶν ἀγαπηθέντας. Ὡς τε ἔγωγ'
οὐ θαυμάζω τῶν ἐπιθυμούντων τῆς σῆς φιλίας, ἀλλὰ
μὴ τῶν τοῦτον τὸν τρόπον διακειμένων. ὅπου γὰρ ἐνός
25 ἐκάστου τῶν προειρημένων μετασχόντες τινὲς τῆς τῶν
θεῶν ὁμιλίας ἡξιώθησαν· ἢ που τοῦ γ' ἀπάντων κυ-
ρίου καταστάνας εὐκτὸν θνητῷ φύντι φίλον γενέσθαι.
(31) Δίκαιον μὲν οὖν καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τοὺς
ἄλλους οἰκείους τοὺς σοὺς ζηλοῦσθαι, τοσοῦτον ὑπερέ-
1411 χοντος σοῦ τῶν ἡλικιωτῶν ἀρετῇ, πολὺ δὲ μᾶλλον οὐς
σὺ, ὁ τῶν τηλικούτων ἀγαθῶν ἡξιωμένος, σαυτοῦ προ-
κρίνας ἀξίους εἶναι φίλους ἐξ ἀπάντων αἰρῇ. τοὺς μὲν
γὰρ ἡ τύχη σοι μετόχους κατέστησε, τοὺς δ' ἡ σφετέρᾳ
καλοκἀγαθία προσυνέστησεν. (32) Οὐς οὐκ ὅδα πό-
τερον ἐραστὰς ἢ μόνους ὀρθῶς γινώσκοντας προσχγο-
ρεῦσαι γρή. δοκεῖ γὰρ μοι καὶ κατ' ἀρχῆς ἡ τύχη, τῶν
μὲν φαύλων καταφρονούσα, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων ἀν-
10 ὁρῶν διανοίας ἐρεθίσαι βουληθεῖσα, τὴν σὴν φύσιν οὐ

exornatus; laborum tolerantiam in gymnasiis statim osten-
tatam, nec in factis fecellisti, reliquum autem ingenii tui
splendorem animique robur in certaminibus potissimum
declarasti. (27) De quibus etsi ordiri vereor, metuens ne
ejus temporis res oratione non assequar; tamen non
prætermittam. nam turpe fuerit, quæ nos spectantes exhi-
larant, ea nolle commemorare. Ac si omnia certamina re-
ferrem; ultra modum fortasse nobis extenderetur oratio.
unius autem, in quo multum excelluisti, facta mentione,
et eadem indicabo et auditorum auscultandi facultate con-
venientius utar. (28) Emissis equis, atque aliis longius
evectis, aliis subsequētib; de ambo; de utrisque ut
decebat, victoriam obtinuisti, talem coronam adeptus, in
qua, quum victoria præclara sit, tamen evasisse incolumem
præclarius videbatur et admirabilius. Nam adversariorum
(postiore) curru contra te ruente cunctisque (spectato-
ribus) putantibus equorum violentiam sustineri non posse,
quanquam videras eorum (spectatorum) aliquos nullo
etiam ingruente periculo mirifice angi, non modo non per-
territus es aut refugisti, sed fortitudine et bigarum impetu
factus es superior, et celeritate adversarios, qui secundo
cursu nec interrupto ab initio usi fuerant, antevertisti. (29)
Quapropter ita mutasti animos hominum, ut, quum multi
jacent in ludis equestribus nihil esse perinde jucundum,
atque naufragia curruum, veraque dicere videantur, de te
contra spectatores omnes, ne quid tibi tale accideret, for-
midarent. tantam benivolentiam et studium in eorum ani-
mis natura tua excitarat, neque id injuria.

30. Quum enim pulchrum sit vel ob unum aliquod orna-
mentum esse conspicuum; quanto pulchrius est omnia com-
plecti, quæ homo prudens laudi sibi duxerit. Idque inde
perspicitur: Æacum et Rhadamanthum propter prudentiam,
Herculem, Castorem et Pollucem propter fortitudinem,
Ganymedem, Adonidem et ejus generis alios propter pul-
chritudinem a diis adamatos esse reperiemus. Quare non
miror eos qui amicitiam tuam expetunt, sed si qui non eo-
dem modo erga te afficiuntur. si qui enim singulis dun-
taxat horum quæ diximus bonorum præditi, convictu
deorum sunt dignati; profecto ei, homo qui natus sit,
optabile fuerit, ejus amicum fieri, qui illa universa in sua
potestate habeat. (31) Prædicanda igitur tui et patris et
matris et ceterorum propinquorum felicitas, quod æqua-
les tuos tantum virtute vincas, sed eorum multo magis,
quos tu, tam præstantibus dotibus ornatus, delectu habito
præ omnibus amicitia tua dignaris. nam illos fortuna te-
cum conjunxit, hos sua virtus tibi commendavit. (32) Qui
haud scio amatores ne, an soli veri judices sint nominandi.
nam mihi videtur etiam initio fortuna contemptis improbis,
honestorum virorum mentes irritare volens, naturam

BnF
MSS

